

RUBRIEK OPSPORING EN POLITIE

1. DE NEDERLANDSE POLITIE EN HAAR NODALE STRATEGIE

(mede geïnspireerd op het artikel van prof. Dr. H. Kunneman en prof.dr. V Bekkens)

De nodale strategie die in de visienota "politie in ontwikkeling" ontwikkeld wordt, roept ook gemengde reacties op. Enerzijds is het een adequate reactie op de veranderende realiteit van de huidige werldsamenleving, de nieuwe betekenis van netwerken en de mondiale stromen van kennis, informatie, kapitaal en mensen die door deze netwerken circuleren. Veiligheidsvragen zijn daarmee ingrijpend van karakter veranderd. De netwerkmaatschappij creëert niet alleen nieuwe mogelijkheden voor het "kwaad", maar heeft ook gevolgen voor de betrokkenheid van de burger voor het "goede", als we deze precaire indeling mogen gebruiken. Traditioneel morele kaders en leefwerelden worden in snel tempo ondermijnd, steeds meer maatschappelijke domeinen komen in het teken te staan van waarden als presteren, concurreren en consumeren en onderlinge solidariteit en sociale steun nemen af. Dat heeft grote gevolgen voor een lange termijn veiligheidsstrategie, wat mede daarom een grote discussie verdient.

In "Politie in ontwikkeling" wordt gezocht naar het optimaal gebruik maken van de vervlechting van allerlei fysieke (weg, water, lucht), ICT en sociaal-organisatorische infrastructures (steden, haven, financiële centra), met als doel door het creëren van virtuele toegangspoorten, het opheffen van anonimiteit van mensen en personen en het onderscheppen van het "kwaad".

Netwerken inzetten om netwerken van het "kwaad" te elimineren of om kwetsbare knooppunten in netwerken te beschermen, veronderstelt echter:

- een goede informatiestrategie;
- het intelligenter maken van bestaande infrastructures;
- informatie delen;
- oppassen voor informatie-overload;
- het ontwikkelen van een strategie om met de politieke en publieke privacydiscussie te kun-

nen omgaan.

Voor de hand liggende illustraties van de "achterkant" van de nodale politiestrategie en de bijhorende nadruk op wantrouwen en controle, zijn de aantasting van de privacy van burgers en het bevorderen van "gated communities" op allerlei niveaus en in allerlei situaties. De vraag moet dan ook gesteld worden of de politie ook niet een grote(re) inspanning moet leveren in het vinden van een adequaat antwoord op de enorme morele uitdaging van de netwerkmaatschappij, namelijk het ontwikkelen van nieuwe morele weefsels waarbinnen de oriëntatie op vrijheid en persoonlijke ontwikkeling verbonden kan worden met nieuwe vormen van maatschappelijke betrokkenheid en solidariteit?

Willy Bruggeman

2. INTERNATIONALE ONTWIKKELINGEN

2.1 Europol

Alweer tien jaar geleden werd het Europol-verdrag van kracht, waarna deze Europese politie-informatiedienst in 1999 van start ging, in navolging van de voorlopige EDU. Ondertussen groeide het personeel van 144 naar 566, waaronder 105 gedetacheerde liaisonofficieren uit 31 landen. Ook zijn de bevoegdheden van Europol uitgebreid van 5 naar 27 soorten criminaliteit en kreeg het enige operationele mogelijkheden bij het ondersteunen van gemeenschappelijke opsporingsteams door het in werking treden (na ratificatie door alle 27 EU-lidstaten) van het protocol van 28 november 2002 op 29 maart 2007. Toch is er al die jaren scepsis geweest over de effectiviteit van Europol, ook in dit vaktijdschrift. Dit hing deels samen met de moeizame en trage wijze waarop veranderingen kunnen doorgevoerd worden (ratificatie verdragswijzigingen), het gebrek aan informatie of aan vertrouwen dat de lidstaten aan Europol gaven en door problemen bij het inrichten van de ICT-voorzieningen.

2.2 Het afsluiten van het Duitse EU-voorzitterschap.

Eind juli werd het Duitse voorzitterschap afgesloten. Portugal heeft de intentie om op zichzelf